

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában, főbejárat-tól balra az udvarban. — Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 357.

ELŐFIZETÉS: Helyben: évre 12 frt, 1/2 évre 6 frt, 1/4 évre 3 frt, 1 óra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr, 1 óra 1 frt 20 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos petty sor egyszer 10 kr, minden következőnél 8 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyiltár sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

TÁVIRATOK.

A király.

Budapest, október 12. (Saját tud. táv.)
A király a fővárosból tegnap reggel Gödöllőre utazott és este visszaérkezett a várba.

Podmaniczky választói közt.

Budapest, október 12. (Saját tud. táv.)
A belvárosban megalakult szabadelvűpárt ülést tartott, melyen Podmaniczky báró elmondotta beszámolóját és mindjárt programját is. Pár száz választó hallgatta a legelőbbkelő társadalmi körökből. Pártelnök L a n g, titkár R a k o v s z k y lett.

Morzsányi programbeszéde.

Budapest, október 12. (Saját tud. táv.)
Morzsányi Károly, a hetedik kerület szabadelvű párti jelöltje tegnapi programbeszédében a vallás egyenlőség hívének vallotta magát. A kiegyezésre vonatkozólag megjegyzi, hogy Ausztria követelése jogtalan s részéről osztja a kvóta-bizottság nézetét. Híve a kötetlen vám- és kereskedelmi szövetségnek, míg az ország érdekei sértetlenek. Az osztrák-magyar bank szabadalma meg hosszabbítható az ország pénzügyi érdekeinek figyelembe vételével; ha nem, önálló bankot létesít a kormány. Híve a közigazgatás államosításának is.

A szocialisták, kik Morzsányi ellenében jelöltet léptetnek fel, megtámadták az ő párttársait a „Royal” fogadó előtt. Leköpdösték és sárral dobálták a kocsiiban ülőket. Nyolcz szocialistát a rendőrség elfogott.

A műgyetem megnyitása.

Budapest, október 12. (Saját tud. táv.)
A műgyetemet tegnap megnyitották. E n t z lelépő rektor szép beszédet mondott, utána W a r t h a Vincze dr., az új rektor tartotta megnyitóját.

Orosz tanulmányozó Budapesten.

Budapest, okt. 12. (Saját tud. táv.)
Az orosz kormány D a n i l o f f elektrotechnikust a fővárosba küldte, hogy a telegraf, telefon és villamos berendezéseket tanulmányozza. Daniloffot a látott berendezések nagyon meglepték.

Az aradi képviselőjelölés.

Arad, október 12.

Arad város szabadelvű pártja tegnap megszólalt. Megmondotta, kinek a kezébe akarja adni a lobogót, mely az ország-

gyűlésen Aradot képviselje. A szó férfiasan erős, tisztán messzezsengő volt, melyből lelkesedés sugárzott.

Egy hanggá tömörült százakra menő hang a szűknek bizonyult Krispin teremben, midőn Végh Aurél pártelnök Hieronymi Károlyt ajánlotta a nagy választmány és végrehajtó bizottság nevében városunk parlamenti zászlóvivőjéül. Ez imponáló erejű hang pedig éljenezte Hieronymit, Arad képviselő jelöltjét és e hang mindannyiszor zavartalan erejében megismétlődött valahányszor Végh komoly, lelkesítő és lelkesedő beszédjében a liberalizmus e kiváló bajnokának nevét említette.

A gyűlés hangulata emelkedett volt. Az érzések teljes gazdagságukban törtek ki az intelligencia minden köréhez tartozó lelkekből, midőn Végh Aurél egyszerű s épen azért közvetlenül ható szavakkal vázolta a hódítást, melyet a párt eszméi a polgárság körében tettek. A lelke muzdult meg a pártnak, midőn a gyűlés tudomásul vette, hogy önként, pusztán az országos szabadelvűpártnak korszakalkotó tetteiben megpecsételt liberalizmusának varázására több mint ezren jelentkeztek ennek a liberalizmusnak a zászlóját megvédeni.

A lelkéből szólott a gyűlésnek Végh Aurél, midőn rámutatott a szabadelvűpárt erejére: a hazafias tettekké váló elvek tisztaságára, mely az összes országos pártok közt egyedül ezt a pártot tartotta össze szilárdan, jó képességgel az eddigi diadalok biztosítására és újabbak szerzésére. Jogos önérzettel mutatott rá, hogy minden gyanúsítás, rosszakaratu ráfogás, szándékos ferdítés, melylyel a tehetetlen ellenzéki oldalról sokan írásban és szóval harcolni próbálnak, csuf fegyver, mely visszapattan a maga igazában lévő pártnak egyeseiről és összességéről, senkit sem sérthet, midőn az igazság nélkül vagdalkozik, csak önmagát, senkit be nem szenyez, csak önmagát.

Csak oly párt, mely fentartás nélkül bizik a maga igazában, helyeselheti oly lelkesen, mint a hogy a Végh Aurél erre vonatkozó szavait helyeselték, hogy a harcban sem lesz agreszív, tiszteletben tartja a szót, mely őszinte meggyőződést fejez ki, ha az a szabadelvűpártéval ellentétes is. Mikor a nyilvános téreken most olyan fülsiketítő zajt okoznak, kiknek szavaik és tetteik zavaros hitelveik és cselekedeteik soha még olyan kirívó ellentétben nem voltak, ez a komoly higgadt szó a vezető elnök szájából és a helyeslés egy akkora intelligens testülettől föler egy erős tettel, melynek nyomában a siker van.

Kitörő volt a lelkesedés, midőn az elnök a gyűlésnek tudomásul adta, hogy Hieronymi a jövő vasárnapon fogja elmondani programbeszédjét, de pár nappal előbb jó le Aradra, hogy a választókkal megismerkedjék. Ez felelet a legközönségesebb, szellem és erő nélkül való támadásra, melylyel ellenzéki oldalról ellen-szenvenessé próbálják tenni Hieronymi egyéniségét.

Azt mondják, a kiknek vagy a naivitásuk, vagy a rossz akaratuk nagy: hogy Hieronymi Aradot nem ismeri, miért képviselne hát bennünket? Hát Hieronymi ismerni fog bennünket, meghallgatja most is, máskor is a mi annyszor hamis sentimentalizmussal felhánytorgatott bajainkat és mi — bizhatunk benne, hogy nemcsak tudni fogja őket, hanem lesz ereje az országos érdekek keretében a mi különös érdekeink megvédésére is. Míg a kik a szűkkörű és hazug helyi hazafiság előretolásával a mandatumban egyebet sem látnak, mint a legjobb eszközt magánérdekek előretolására és magán érdekek megjutalmazására, épen a város érdekei ellen dolgoznak, midőn arra biztatnak, hogy tul ne lássunk a város falain.

Ej urak, ha már a magasabb szempontot eldobják és nem kutatják, vajon ennek az első vidéki városnak a szellemi és erkölcsi értékeiből elegendő mértékkel visz-e bele az országos munkába a mi képviselőnk, legyenek legalább következtetések és ne dobálják sárral, a ki az önk specziális kívánságaiknak összekötetéseinél, országos tekintélyénél fogva érvényt is szerezhet. Jó urak, a kik saját zavaruk palástolására a szomszédban igyekeznek helyi zavarokat okozni, ám feledjék az országos szempontokat, de akkor legyenek törekvéseikben becsületesek és ne bántsák a zászlót, mely a helyi érdekekért is lobog.

Azaz — a zászlót a csuf lármával és gyanúsításokkal meg nem téveszthető polgárság oly magasra tartja és oly erővel viszi előre, hogy az a zászló tiszta lesz a győzelem napján is, bármerről dobálják is meg.

A zászlón Hieronymi Károly neve a nemzetfenntartó, hazafias munkásságot: a nemzeti vágyaknak legbiztosabban megvalósító erejét jelenti. Az emelkedett hangulat, mely a tegnapi népes gyűlés minden tagját elfogta, nem fog elmúlni, hanem növekedik, hogy magával ragadjon mindeneket, a ki nemesen érez és tisztán lát.

Az aradvárosi szabadelvű-párt képviselő-jelölt naggyűlése tegnap délelőtt 11 órakor folyt le a Krispin-teremben. Leikes, emelkedett

hangulat uralkodott végezetig, a mely hosszas, tüntető éjlenekben is bőven kifejezésre jutott mindannyiszor, valahányszor a párt jelöltjének, Hieronymi Károlynak neve felhangzott.

Zsafolásig megtelt a teremben minden talpalattnyi tér. — Arad intelligenciáját ilyen fényes és óriási tömegben még nem láttuk együtt. A később érkezők kiszorultak az előszobába, nemkülönben a karzatra s ott hallgatták lelkes hangulatban azt a szép, meleg beszédet, melyben Véghe Aurél kir. tanácsos, állami jószágigazgató a nagynevű képviselőjelöltet bemutatta, a melyben előadta a párt végrehajtó bizottságának eddigi munkálkodását s azt a nemes tervet, mely által az aradvárosi szabadelvű párt feledhetlen emlékü néhai elnökének, Boros Beninek emlékeztétét megörökíteni óhajtja.

Közel ötszáz főre tehető azoknak a száma, kik a fényes ovációval végbement képviselő-jelölt közgyűlésen jelen voltak. A szabadelvű párt és városunk társadalmának minden osztálya képviselve volt ott a legkiválóbbak által. Ott láttuk az állami, megyei, városi és magántisztviselőket, a kereskedő- és iparos osztály minden rendű és rangú képviselőit, a teljes értelmiséget s a mi élénkén feltűnt: egy csomó földművelőt, a külvárosok egyszerű, romlatlan népét, a kik szintén bejöttek, hogy tanuja legyenek a szabadelvűpárt imposáns zászlóbontásának. A választópolgárok a becsülendő számban való felvonulása, érdeklődése, valamint a gyűlésteremben állandóan uralgott lelkes hangulat és zugó, kitörő éljenzés igen élénk, ünnepi színezetet adott a jelölt gyűlésnek.

Az elnöki széket 11 óra után foglalta el Véghe Aurél, ki mellett Lendvai Sándor párttitkár s a jegyzői kar szorgoskodott.

Véghe Aurél hangulatos elnöki proposíciója szó szerint a következőkép szól:

Igen tisztelt közgyűlés!

Méltóztatnak tudni, hogy az országgyűlés berekesztetett, s az új országgyűlés jövő hó 23-ikára újra összehívott, szükséges tehát, hogy a választókerületek képviselő-jelöltekről gondoskodjanak. Ami szervezeti szabályaink szerint a jelölés a közgyűlésnek van fenntartva, ennél fogva a végrehajtó bizottság határozata alapján kötelességemnek ismertem a közgyűlést összehívni. (Eljen.)

Mielőtt a napirendre térnék át, leghálásabb köszönetemet fejezem ki a tisztelt tagtársaknak, hogy pártunk igaz ügye iránt való meleg érdeklődésük és lelkesedésüknek oly nagyszámban adtak kifejezést, annál is inkább, minthogy az alkuló közgyűlés óta ez az első alkalom, hogy tisztelt tagtársaimat a közgyűlésen üdvözölhetem.

Engedjék meg, hogy főleg két dolgot jeleníthessek be a tisztelt tagtársaknak. Az egyik az, hogy az alakuló közgyűléstől a mai napig azért nem tartottunk közgyűlést, mert az alakuló közgyűlés alkalmával megállapítottak azon vezéreivel, melyek alapján a szervezési szabályzat elkészült és a végrehajtó bizottság megbízatást nyert, hogy a párttagok gyűjtését és a szabadelvű eszmék terjesztését illetőleg tegye meg a szükséges intézkedéseket. Tehát nem forgott fenn a közgyűlés összehívásának szükségessége, mert a végrehajtó bizottság megbízatásának lelkiismeretes buzgalommal, számos ülésben folytatott tanácskozásaiban valóban fényesen megfelelt, úgy, hogy a tagok gyűjtése meglepő eredménnyel végződött. Illetve nem végződött, mert még mindig folyik s ma is napról-napra jelentkeznek új tagok, sőt más politikai pártbeliek is nagy számban léptek be a szabadelvűek tagjai közé (Eljenzés.) s csatlakoztak a szabadelvű eszmék mellé.

Kijelentem azonban, hogy a taggyűjtés oly módon történt, hogy mindenkinek tetszésére bízott a lépés; rábeszélés, erőszakolás ki volt zárva, önként a polgárok hazafias, szabad meggyőződése hozta a új tagokat a párt kebelébe s minthogy ma már ezren felül vannak a párt törzskönyvébe bevezetve, megvagyunk győződve, hogy az eszme, mely a párt zászlaját magasra emelte, azt diadalra is fogja juttatni (Eljen!) s ezért én a legnagyobb megnyugvással megyek az esetleges ütközetbe.

A másik dolog az, hogy akkor, amidőn a tavasz kezdetén a halál feledhetlen elnökünket elragadta az éltök sorából, ez által pótolhatlan veszteséget szenvedett a város közléte, de legfőképp körünk, pártunk, akkor a végrehajtó bizottság kötelességének ismerte kegyeletünk nyilvánítására minden szükséges intézkedést megtenni. Tisztelt tagtársaim bizonyynyal értesültek a lapok útján, hogy fájdalom méltó kifejezésére mindent megtettünk, de minthogy Boros Beni a munka embere volt s a városnak majd minden közhasznú alkotása nevéhez fűződik, a bizottság oly intézkedést vett szükségesnek, melylyel Boros Beni emléke méltóképen megörökítve legyen. Hosszas tanácskozás után meg lett alapítva, hogy a majdan építendő kulturpalota és ereklémmúzeum javára egy alapítványt tesz le s a múzeum dísztermében emléket táblával örökíti meg e felirattal: „Az aradi szabadelvű párt tagjai zelesei Boros Beninek, feledhetlen elnöküknek emlékére.”

Est az eszmét a tagok örömmel felkarolták s ma már több mint 500 forint van e szélre aláírva, mely összeg a takaréktárban van elhelyezve. (Helyeslés.)

Ezek után áttérve a napirendre, a tisztelt közgyűlésnek jelenthetem, hogy mikor a választási mozgalom országsszerte megindult s a képviselő jelölésére vonatkozólag élénk eszmecsere folyt, a párt tagjai közül számosan azt az óhajukat fejezték ki, hogy e kérdés megbeszélésére a kétszáz tagból álló nagyválasztmány és a végrehajtó bizottság együttesen hívassék össze. Az elnökség körülbelül két hónap előtt értekezletre hívta egybe őket. Ez értekezleten a két bizottság Kristyó János tagtársunk indítványára egyhangulag elhatározta, hogy az értekezletjavesztatba hozza majd a közgyűlésen, mikép a szabadelvű párt jelöltjéül Hieronymi Károly valóságos belső titkos tanácsos, volt miniszter (Hosszantartó, lelkes éljenzés) kiáltassék ki.

Az egyhangú határozat folytán egy küldöttség felkérte ő excellenciáját, hogy ha a közgyűlés is őt jelöli ki, szíveskednék a jelöltséget elfogadni. Hieronymi halás köszönettel fogadta e közlést és kijelentette, hogy büszke arra, miszerint Magyarország legintelligensebb vidéki városa őt szemeli ki arra, hogy képviselje; a jelöltséget kézzel örömmel elfogadja és kijelenti, hogy minden más mandátum elébe helyesli az aradi mandátumot. (Elénk éljenzés.)

Később, midőn az országgyűlés berekesztetett, a végrehajtó bizottság újból foglalkozott e kérdéssel s a javaslatot egyhangulag elfogadván, megállapodott abban, hogy a szabadelvű párt Hieronymi Károlyt jelölje képviselőjének s megbízta az elnökséget, hogy ezt a közgyűlés elé terjeszse.

Hieronymi Károly valóságos belső titkos tanácsos, jelenleg az agrár- és járadékbank elnöke, sokkal ismeretesebb egyéniség az országban, semhogy ez alkalommal őt bővebben bemutatnom kellene. Tudja róla mindenki hogy egész életében a közpályán működött hosszabb ideig államtitkár, majd miniszter volt és tagja annak a kormánynak, mely az egy-

házipolitikai törvények által a liberalis eszméket diadalra juttatta. Tudja mindenki, hogy Hieronymi Károly vezértárgja azon nemzetfejlésztő liberalis politikának, mely hivatva van a szabadelvű eszmékben biztosítani a parlamentáris életet. Tudja mindenki, hogy ő a becsületes munka embere s puritán jelleme és tehetsége emelték arra a polozra, a melyen áll. És minthogy Aradváros polgársága az igaz hazafiságot mindenkor a hasznos munkában kereste, a végrehajtó bizottság azt hiszi, hogy méltó képviselője lesz egy ily férfi Arad városának.

Ezek szerint a bizottság megbízása folytán Hieronymi Károlyt ajánlom a szabadelvű párt képviselő-jelöltjéül kiküldetni. (Percekig tartó, viharos éljenzés.)

Ezen egyhangú lelkesedésből konstatalom, hogy mindenki elfogadja a megnyugszik abban a jelölésben, mely szerint Arad város szabadelvű pártja őt jelenti ki képviselő-jelöltjének.

Igen tisztelt közgyűlés! Ezen határozat folytán kérem a tisztelt közgyűlés rendelkezéseit és utasításait a további intézkedésekre nézve. Az alapszabályok értelmében a képviselőválasztásokkal kapcsolatos teendőkkel a végrehajtó bizottság bízatik meg, indítványozom tehát, utasítsa a közgyűlés a bizottságot ez intézkedések foganatosítására. (Helyes, Eljen.)

Ez alkalommal helyesnek vélném, ha belenyugodni méltóztatnának abba, hogy jelöltünket e jelölésről vezetésem alatt egy 20 tagból álló küldöttség értesítse, egyszersmind kérvén ő excellenciáját, hogy programbeszéde megtartása végett jelenjen meg körünkben.

Jelenthetem tisztelt tagtársak, hogy midőn Hieronymi jelölése szóba jött, ő azt felelte: „Az esetre, ha a szabadelvű párt engem jelölne, szerfelett óhajtanám, ha programbeszédem megtartását előzőleg néhány napot Aradon töltethetnék, hogy együtt érezhessek a polgárokkal, gondolkozásukat, akaratukat megtudjam, mert én nem csak az országos, de a helyi érdekeket is akarom képviselni s a mennyire lehetséges, minden választómat megismerni. Ha tehát felkérnének, szeretném, ha oly időben tevének ezt, a mikor alkalmam volna előbb lejőnni Arad városába.”

Az elnökség azon hiszemben van, hogy leghelyesebb volna a programbeszéd megtartásának idejét jövő vasárnapra kitűzni, mert a választások 28-án előtt úgy sem veszik kezdetüket, így pedig hosszabb idő marad arra, hogy ő excellenciája a választópolgárság előnyére őket személyesen is megismerhesse. Így aztán fel lehetne ő excellenciáját kérni, hogy jövő osztoztókönyv 15-én jöjjön Aradra, tartózkodjék itt több napig s 18-án, vasárnap lenne a programbeszéd. Ha ezt a közgyűlés elfogadja, utasítsa egyuttal a végrehajtó bizottságot, hogy gondoskodjék arról, miszerint ő excellenciája itt léte alatt a választó közönséggel minél szélesebb körben megismerkedhessek. Javasolni bátorodom továbbá, hogy ő excellenciájához vezetésem alatt a következő tagtárs urakból álló tisztelegő küldöttség menesztessék: 1. Andrányi Károly. 2. Bing Vilmos. 3. Bohus Zsigmond br. 4. Demkó Géza. 5. Deutsch Bernát. 6. Domány József. 7. Hász Sándor. 8. Inkei Emil. 9. Krausz József. 10. Kristyó János. 11. Krivány János. 12. Mikulassku János. 13. Nikodém János. 14. Szilágyi Ede dr. 15. Szontagh Gyula. 16. Tokody Viktor. 17. Vajda István dr. 18. Valder Gyula. 19. Varjassy Árpád. 20. Várhelyi Béla. (Helyeslés.)

Bohus István báró: Ugy tudom, kedden a középponti választmány ülése van a városnál;

akik annak tagjai, azok a küldöttségben részt nem vehetnek. Jó lenne tehát más napot kijelölni.

Végh Aurél: Természetesen, akik el vannak foglalva, azok bajosan vehetnek a küldöttségben részt, de a kik csak tehetik, azok minden esetre jöjjenek fel.

Vásárhelyi Béla: A szönyegen levő közgyűlés igen sokakat korlátoz, lehetne talán a felmenetel napját hétfőre, vagy szerdára kitűzni.

Végh Aurél: A központi bizottság és közgyűlés miatt tegyük tehát a felmenetel napját későbbre. Kérem a felmenetelben részt vevő urakat, hogy ma délután 5 órakor a szabadelvű párt helyiségében: Nádor szálloda I. emelet 7. és 8. szám alatt jelenjenek meg. Különben jelenthetem, hogy a választási idő alatt minden délután 5 órától 8 óráig a párt, iroda nyitva állandó.

Tisztelt közgyűlés! Nem tudom, nincsen-e a tisztelt tagoknak valami előterjesztési valójuk, indítványuk. (Nem jelentkezik senki.) Mintán indítvány nincsen, engedjék meg, hogy a közgyűlés berekesztése előtt még pár szót szóljak. Miként mondtam, a párttagok önként jelentkeztek, idehozták őket a hazafias, szabadelvű eszme. Egy párt csak úgy akcióképes és megbízható, ha meggyőződésének hű követője és tisztelni tudja a kitűzött zászlót. En megvagyok győződve, hogy tagtársaink között, kiket a hazaszeretet hozott ide, egy sincs, ki a zászlót elhagyta. Gyakran megtörténik ily alkalmából, hogy az ellenzék némely tagjai megteledezve magukról, pártunkról sértőleg nyilatkoznak; előfordulhat, hogy némelyek hírlapi közleményekben, sárba merített tollakkal írják. Ez ne keserítsen el bennünket, mert az ily eljárás okvetlen beszennyezi azt, aki a sárhoz nyúl, de nem következik, hogy érintse azt is, kit tulajdonképpen beszennyezni akar. (Hosszas éljenzés.)

Aradváros polgársága több politikai párt-hoz tartozik, melyek mindegyikéhez a polgárokat az igaz hazafiság, a meggyőződés az elvek vezetik. Ha tehát kimondjuk, hogy mi hűvek leszünk elveinkhez, de mások politikai meggyőződését tiszteletben tartjuk, megvagyok győződve, hogy a más politikai pártokon levők többsége is hasonlóképpen gondolkodik és tiszteletben tartja a mi elveinket, úgy, hogy biztos reményünkhez, miszerint harczunk tisztességes és hazafias küzdelem lesz. Ennek megtartására kérem tisztelt tagtársaimat és hazafias érzellemmel, örömmel kiáltom — midőn a közgyűlést ezennel berekesztetem — Eljen Hieronymi Károly, az aradvárosi szabadelvű párt képviselő jelöltje. (Szünni nem akaró, többször megújuló éljen.)

Ezzel a közgyűlés lelkes hangulatban szétoszlott.

A Hieronymihez menő küldöttség végleges megállapodás szerint — tekintettel a központi választmányok és a városi köztörvényhatósági bizottság fontos üléseire — csütörtökön, a hó 15-én reggel a gyorsvonattal indul Aradról. Az nap délután fél 4 órakor találkozik Végh Aurélnak az „Angol királynő”-ben szállásán s 4 órakor megy az illusztris képviselőjelöltökhöz. A deputáció Hieronymi Károlylyal együtt pénteken délután a gyorsvonattal indul vissza s este érkezik Aradra. Valószínű, hogy képviselőjelöltünk a hétfői napot is nálunk tölti.

Hieronymi Károly programbeszédét vasárnap, a hó 18-án délután pontban 4 órakor tartja meg a „Fehér Kereszt” emeleti nagytermében.

Választási mozgalmak a megyében.

— Saját tudósítónktól. —

A megye vezérfőfővel együtt.

A „Millenium” sörcsarnok külön terme még nagyon sokáig nem fog oly előkelő társaságot együtt látni, mint a milyen a vármegyei közélet legelőkelőbb vezérfőfőjének sorából gyűlt össze tegnap este egy barátságos vacsorára. Hogy a küszöbön levő választások élénken foglalkoztatták a társaságot, ezt mindenki természetesen fogja találni, de viszont hivatalos ülésről szó sem volt ott. A megye minden kerületéből megjelent egy-egy vezérfőfő, aki tájékoztatta az egybegyűlteket kerületének választási mozgalmairól s a jelentésekből igaz örömmel jelenthetjük, hogy a szabadelvűség és szabadelvű párt ügye talán soha jobban nem állott Aradmegyében, mint jelenleg.

A megyeszerte kitűnően szervezett szabadelvű párt a megye valamennyi választó kerületében jelöltet állít s mindenütt a győzelemnek csaknem bizonyos kilátásával.

A tegnapi értekezletet valóságos felvillanyozták a megye kerületéből beérkezett jelentések. Mindenütt őszinte és rendíthetetlen lelkesedéssel csoportosul a választó közönség a szabadelvű zászló körül s száználmas mosolygással szemléli a politikai bitelet teljesen eljárt, ugynevezett nemzeti párt kétségbe esett vergődéseit. Vége a komédiának! Senki sem hisz már itt a mézes-mázos szavaknak és ha Wenckheim Frigyes grófnak nem is fogyott még el a pénze, de a választó közönség türelme végkép kifogyott s mindenki az igazságot szomjazza.

Az olvasó össze csapja a kezét bámultában, pedig megtörtént. A szabadelvű párt el van tökéltve „kikezdeni” a nemzeti pártiak utolsó menedék várát — Kisjendőt is. Mert semmi sem szent már ennek az elszánt, nagyratörő, csüggedhetetlen szabadelvű pártnak, még a — Wenckheim gróf pénze sem.

A szabadelvűség minden igaz barátja megnyugvással veheti tudomásul, hogy Aradmegye szabadelvű pártja felvette minden vonalon a küzdelmet e véi ellenséges hadával. Győzzön aki erősebb és méltóbb a győzelemre, de a hazudozásoknak, allatomoskodásoknak vége legyen itt valahára!

Aradvármegye az alkotmányos szabadság első órájától kezdve a szabadelvű zászlót tűzte ki bástyáira s ime, majdnem 30 év után minden vár homlokán büszkén lobog újra a szabadelvű zászló. Ez volt az a jel, mely alatt alkotmányos életünkkel kezdtük, az alatt folytatjuk és vesszük fel mos a küzdelmet a hazaszeretet szent nevében.

Részt vettek a megyei szabadelvűpárt vezérfőfőjének és emlékeztető értekezletén Bohus István báró, a megyei szabadelvűpárt érdemes vezérének felhívására: Bohus Zsigmond báró, Vásárhelyi Béla, Szathmáry Gyula alispán, Bohus László báró, Végh Aurél, Solyomossy Lajos báró, Takácsy Sándor dr., Bánhidny Antal báró, Bohus Lajos báró, Dálnoky Nagy Lajos, Bogdán Virgil dr., Barkassay Kálmán, Issekutz Károly dr., Beles Vasul, Sánkai Vilmos, Petkovits István, Beles János, Issekutz Marcell dr., Kripp József, Csukay Sándor, Nemes Zoltán, Valerian József, Csukay Gyula, Seidner Bernát, Lovich Gyula, Kádár György, Monti Alajos, Páris Gábor, Szathmáry Géza, Povassay Soma, Momák Flóris, Senk Ferencs, Köpf János, Borsos Lajos, Kállay Gyula, Gherla György, Brück Gyula dr., Lengyel Sándor dr., Baross Zsigmond, Csillag Ignác dr., Baross Ferencs dr., Schill József, Tabajdy Gyula és még számosan.

Az értekezleten, mint ment már jeleztük, szó sem volt hivatalos jelölésekről, csupán a választási esélyeket beszélte meg a társaság. A jelöléseket maguk a kerületi bizottságok végezték el s a központi végrehajtó bi-

zottságnak nem volt más dolga, mint tudomásul venni a kerület szabad elhatározását.

A kerület választási mozgalmairól a következőkben számolunk be.

Szabadelvű jelöltek a megyében.

A pécskai kerületben: Issekutz Marcell dr. pécskai ügyvéd.

A világosi kerületben: Antonoszkó István Krassó-Szörény vármegye nyugalmazott árvaszéki elnöke, ki a bogsáni kerületet már képviselte egyidőben szabadelvű programmal. Mellette azonban a választók egy tekintélyes része Takácsy Sándor dr.-t kívánja jelöltjéül.

A borosjenői kerületben: Solyomossy Lajos báró.

A jószáshelyi kerületben: Ortutay Gyula, az aradi járás főszolgabírója.

A kisjenői kerületben: Vásárhelyi Béla, az aradi és csanádi egyesült vasutak vezérigazgatója.

A radnai kerületben: Beles János.

A szentannai kerületben: Petkovits István földbirtokos. Nincs kizárva azonban itt Tagányi Sándor jelöltetése sem.

Jelölő gyűlések.

A kisjenői választókerület kivételével valamennyi kerületben ki van már tűzve a jelölő gyűlés határnapja is. Ezek értesülésünk szerint:

a pécskai kerületben október 14-én d. e. 10 óra,

a világosi kerületben október 17-én d. u. 3 óra,

a borosjenői kerületben október 20. d. e. 10 óra,

a jószáshelyi kerületben október 18. d. e. 11 óra,

a radnai kerületben október 18. d. e. 11 óra,

a szentannai kerületben október 19. d. u. 3 óra.

Vásárhelyi László beszámolója.

— Saját tudósítónk távirata. —

[Pécska, október 11.]

Vasárnap ment végbe gyöngéd részvét melletti Vásárhelyi László volt pécskai képviselő elbucuzása. A képviselőt és kíséretét jött nemzetipárti urakat a pécskai indóházánál az a hír fogadta, hogy Magyar-Pécska nem hajlandó beereszteni őket. Senk Ferencz főszolgabíró azonban közbe járt a pécskai magyaroknál, hogy engedjék Vásárhelyi Lászlót elbucuzódn.

Elbucuzott. Isten vele. Szidta a kormányt, délben ebédelek.

Ebéd után Sármezey Manót jelöltől kiáltották ki. Ez is függetlenségi, a másik: Pless Mór is függetlenségi. Kettőjük közül bizonyosan e viszi a pálmát a — harmadik, Issekutz Marcell dr.

Vásárhelyi—Coriolán azonban elbucuzott.

Délelőtt 10 órakor tartotta meg Vásárhelyi László volt képviselő beszámolóját M. Pécska községének tanácstermében. A képviselő a 10 órai vonattal jött Aradról, kíséretében voltak: Friebeisz Miklós, Purgly János, Nachtnébel Odón, Sármezey Manó és Edvi Illés László. A vasutnál Istvánfy Béla, Kovács Márton, Lukács István, id. Bolyos Máttyás fogadták a bucsuzó képviselőt, ki Gál Sándor házában szállott meg. Ez idő alatt M. Pécska vasárnapi közönsége megtöltötte a tanácstermet, hogy meghallgassa azon beszámolót, melyet egy pár éven át hiába várt. A hangulat kezdetben nem volt kedvező, mivel a nép zajongott a terem átengedése miatt,

de Povázsay Soma főjegyző felviágosította a békétlenkedőket, hogy ez nem pártgyűlés, mit nem a nemzeti párt, hanem városunk képviselője tart. Nyugalomra intette őket, mire a hangulat lecsillapodott.

A közönséget Istvánffy Béla üdvözölte s felkérte id. Bolyos Mátyás, ifj. Donáth János, Fekete János, Kabát József s id. Donáth János tagokat, hogy a képviselőt beszámolója megtartására hívják oda.

Vásárhelyi, mintha csak érezte volna, hogy hallgatói más politikai pártállást vallanak, mint ő, rövid beszédjében tartózkodó volt s alaptónusul oly általános közgazdasági bajok felemlíttését választotta, melyeken segíteni a kormány is hivatalának ismeri.

Elsőben is kimentti eddigi távolmaradását. Ennek két okát hozza fel: egyik, mert rokoni összeköttetésénél fogva a járásban még a látszatát is ki akarta kerülni annak, mintha ez a dalról hatalmi támogatásban részesülne; másik, mert megakartta mindvégig őrizni törvényhozói függetlenségét s saját meggyőződéséből helyesnek vélt eljárását nem rendelhette alá választói esetleges akaratainak. Majd fejtegeti a nemzeti párt törekvéseinek czélját, mely törekvéseket egyedül tartja a haza érdekeivel kapcsolatosnak.

A távoiról szemlélő előtt a párt munkája meddőnek látszik, pedig működésük csak annyian volt meddő, a mennyiben a kormányra nem juthattak (!) de ez, bár sokszor szemükre lobbantják, nem is volt volt czéljuk. Czéljuk mindenkor a haza boldogsága volt. Ők mindenben a 67-es kiegyezés alapján állottak, ezt védelmezték mindenki, ezt védelmezték a kormány ellen is, melynek tulajdonképi kötelessége lenne az abban foglaltak sértetlen — teljes megőrzése.

A 67-es kiegyezésben kevés biztosított a nemzetnek, de ennek is legnagyobb ellensége a kormány helytelen kezelése. Ezen helytelen kezelés megtörésére, a kiegyezésben biztosított jogok törhetlen s csorbitatlan megőrzésére iparkodott úgy ő, mint pártja. Ezen törekvéseik mellett főszínt helyeztek a földművelési érdekek biztosítására az ingó tőke ellen, valamint a gyár- és ipar ellenében a kisipar védelmére. Eme törekvéseik ellen annak idején követelt a kormány mindent, most azonban belátja, hogy e tekintetben sürgősen tenni kell. Küzdöttek az egyházpolitikának ilyen alakban való megvalósítása ellen, hiába. Leszavasták őket minden irányban, hogy más irányban s irányban eszméikből anyagot merithessenek.

Ily irányban működött a lefolyt ciklus alatt a párt, ily irányban működött ő is, s midőn eljárásáról számot ad, háajának s köszönetének ad kifejezést a kerület választó közönségének, hogy bizalmával megajándékozta s a válás, a bucsu perczében még azt a tanácsot adja, hogy a kerület jövőben se hagyja el ezt a zászlót, mely alatt annyi szép harcot vívtak.

Istvánffy Béla megköszöni a képviselőnek, hogy körükbe fáradt s arra kéri, hogy a kerületet továbbra is tartsa jóindulatában.

Nachtnabel Odön köszönetet mond M.-Pécska előljáróságának s közönségének a terem átengedéseért, mely után a képviselő kíséretével O-Pécska községébe vonult, hol röviden szintén bucsu-beszámolót tartott.

Beszámoló után G. a. l. Sándor házához a nemzeti pártiak értekezletre voltak hívva, azonban alig jelentek meg 10-15-en, kikhez V. a. s. r. helyi beszédet tartott, esetelvé a kvóta emeléséből a romániai buza behozatalából s a nemzetre háruló helyzet s felkérte őket, hogy legyenek hívei a pártnak, mit Istvánffy pártelnök azzal egészített ki, hogy nyolcz napon belül a jelölés ügyében is tájékoztatni fognak.

Az ebéd melancholikus, csendes hangulatban folyt le s a jelen volt pár ember abban a biztos tudatban oszlott szét, hogy a nemzeti párti eszméknek Pécskán is — vége van.

HIREK.

Arad, október 12.

Vonatok indulása		Vonatok érkezése	
ARADRÓL:		ARADRA:	
Budapestre gyv. reg.	8.18	Budapestről szv. reg.	6.05
" szv. de.	11.20	" szv. du.	8.55
" tv. du.	8.56	" gyv. este	6.52
" szv. este	9.35	Csabáról (péntek) reg.	7.—
Csabára (péntek) de.	12.—	Szolnokról tv. reg.	9.10
Szolnokra vv. reg.	5.10	" szv. este	8.47
Tövisre szv. reg.	6.20	Tövisről vv. reg.	6.54
" szv. du.	4.30	" gyv. reg.	8.08
" gyv. este	7.02	" tv. de.	10.50
Seborsinra vv. du.	2.30	" szv. este	8.55
Temesvárra szv. reg.	6.20	Radnáról tv. du.	8.12
" szv. de.	11.25	Temesvárról vv. de.	10.48
" vv. du.	5.—	" szv. du.	3.44
Szegedre szv. reg.	5.45	" szv. este	10.55
" szv. de.	8.46	Szegedről szv. de.	8.45
" vv. du.	4.10	" szv. este	6.42
N.-Halmágyra szv. reg.	6.35	" szv. éjjel	10.25
" vv. de.	11.55	N.-Halmágyról szv. de.	8.08
" szv. du.	4.50	" vv. de.	11.05
M.-Hegyesre vv. du.	2.20	" szv. este	6.34
		M.-Hegyesről vv. du.	12.50

— Püspökünk titkos tanácsos. A hivatalos lap tegnapi száma az alábbiakat közli: O császári és apostoli királyi Felsége folyó é. október hó 8 án kelt legfelső kéziratával, Dessauffy Sándor osanádi püspöknek a titkos tanácsosi méltóságot díjmentesen legkegyelmesebben adományozni méltóztatott.

— Feloszlott: Iról egyesület. Az aradi hírlapírók és írók köre, mely olyan szép auspiciumok mellett indult meg, vasárnapi közgyűlésén kimondotta az egyesület feloszlatását. A körnek készpénzben és butorokban 900 frt vagyona van, a mit az alapszabályok szem előtt tartásával a Kölcsey egyesületnek adományozott a közgyűlés.

— Magyarország nagyszonyának ünnepe. Mária-ünnepe volt tegnap az egész hazában. Az ország első főpapja, Vassary Kolos bíboros hercegreprimás a millenium emlékére Mária-ünnepé avatta a jövődében minden október havának második vasárnapját. Tegnap köszöntött be ez az új ünnep: Magnae Dominae Hungarorum. Magyarország boldogságos nagyszonyának tiszteletére a minoriták aradi templomába is fényes istentisztelet volt, melyet Csák Ozirják dr. rendfőnök szolgáltattott. A misén a hatóságok, egyesületek jelen voltak, ugyazintén a honvédtisztakar díszben.

— Esküvő. Zeller Géza konopi uradalmi tisztartó és tartalékos hadnagy f. évi november hó 24-én vezeti oltárhoz Máda i Nelli kisasszonyt, Máda i Mátyás aradi polgári iskolai tanár szépműveltségű leányát.

— Másodvirágzás. Buttyinból jelenti levelezőnk, hogy ott az állami iskola előtt lévő gesztenyefák másodszor is kivirágostak. Ez Buttyinban, tekintve a hűvös időt, nagy újságnak mondható.

— x — Institóris Antal előnyösen ismert aradi kereskedő mai hirdetésére e helyen is felhívjuk olvasóink figyelmét.

Felölös szerkesztő: Vass Géza.

Egy

irodai gyakornok felvétetik az „Aradi nyomda részvénytársaság”-nál.

Telefon 344.

T. üzletfeleinket és a n. é. közönséget van szerencsénk értesíteni, hogy

aradi fő-ügynökségünket a Gazdasági Bank vállóüzletének

(Andrássy-tér, 19. sz. alatt, a polgári takarékpénztár új palotájában) adtuk át.

1440

Tisztelettel:

Bécsi biztosító társaság

Bécsi élet- és járadék biztosító intézet.

Bátorkodom a n. é. helybeli és vidéki közönség szives tudomására hozni, hogy

új üzletemet

folyó hó 25-én nyitom meg

a Habereger-palotában Andrássy tér 18. szám.

Egy csődtömeg

nagy választék női felöltőkben féláron alul.

A n. é. közönség b. pártfogását kérve

kitűnő tisztelettel:

Institóris Antal,

jelenleg Szabadságtér a vértanú szobor mögött.

1444

10.000

méter Zászlókelmek minden minőségben kaphatók

Deutsch Testvérek

divatárúházában.